

ČESKÁ SPOLEČNOST ORNITOLOGICKÁ
PARTNER BIRDLIFE V ČESKÉ REPUBLICE

VÝROČNÍ ZPRÁVA
ZA ROK 2011

Co je ČSO?

Název organizace: Česká společnost ornitologická

Sídlo: Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5-Smíchov

IČ: 49629549 | **DIČ:** CZ49629549

cso@birdlife.cz | www.birdlife.cz

Rok založení: 1926

Česká společnost ornitologická je dobrovolné zájmové sdružení profesionálů i amatérů zabývajících se ochranou a výzkumem ptáků, zájemců o pozorování ptactva a milovníků přírody. Realizuje vlastní i mezinárodní projekty výzkumu a ochrany ptáků a jejich prostředí, popularizuje a propaguje ochranu ptáků, pořádá akce pro své členy i nejširší veřejnost. V České republice výhradně zastupuje mezinárodní organizaci BirdLife International.

Cílem BirdLife International je předejít vyhynutí kteréhokoli ptačího druhu; zachovat, a kde je to možné, zlepšit stav ptactva; chránit, a kde je to vhodné, zlepšit stav a zvětšit rozlohu lokalit a typů prostředí důležitých pro ptáky; prostřednictvím ptáků pomoci chránit biodiverzitu a zlepšit tak kvalitu života lidí a začlenit ochranu ptactva do trvale udržitelné existence lidské společnosti.

Členové

Výchozím bodem veškeré činnosti ČSO je její členská základna čítající ke konci roku 2011 celkem 2 139 jednotlivých členů. Nejvyšším rozhodovacím orgánem je členská schůze, která se sešla v roce 2011 dvakrát – 12. března v Praze a 8. října v rámci konference Ornitologie, věda pro každého v Mikulově.

Výbor

Nejvyšším orgánem řídícím činnost ČSO mezi členskými schůzemi je výbor volený členskou základnou. Všechny funkce ve výboru jsou čestné. Výbor působil v roce 2011 ve složení: Jiří Flousek (předseda), Jaroslav Cepák (místopředseda), Tomáš Bělka, Martin Fejfar, David Hořák, Vojtěch Kodet, Steven O'Connor, Martin Pudil a Jiří Sládeček. Výbor se sešel v roce 2011 čtyřikrát.

Sekretariát

Činnost ČSO zajišťuje sekretariát s placenými zaměstnanci, v jehož čele stál Zdeněk Vermouzek (ředitel). Pracovníky sekretariátu byli Václav Zámečník (zemědělství, Ornitologický park Josefovské louky), Kamil Čihák (Významná ptačí území), Zuzana Pangrácová/Homutová (členská agenda, propagační akce, chod kanceláře), Petr Voříšek (koordinátor evropského monitoringu běžných druhů ptáků), Jana Škorpilová (technická asistentka evropského monitoringu běžných druhů ptáků), Lucie Hošková (Jaro ožívá, propagace), Lukáš Viktora (ochrana rorýsů), Alexandra Trublová (archiv, od 1. září). Na rodičovské dovolené byly Jana Holečková a Alena Klvaňová, která ale trvale zajišťuje redakci Ptačího světa.

Druhy

Prvním z pilířů práce ČSO je ochrana jednotlivých druhů s cílem zajistit prosperující populace původních druhů ptáků na území České republiky. Vzhledem k omezeným možnostem nestátní neziskové organizace a díky široké členské základně se pozornost zaměřuje zejména na monitoring vývoje populací.

Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS) – Celoevropský monitoring běžných druhů ptáků

Cíl: Publikovat každoročně aktualizované celoevropské indexy a indikátory běžných druhů ptáků a využívat těchto dat k vědeckým účelům a k prosazování cílů v ochraně přírody.

Evropské druhové indexy a indikátory byly poskytnuty Evropské komisi, která je používá jako oficiální indikátory EU (tzv. Structural Indicators a Indicators of Sustainable Development).

Aktualizované indexy a indikátory běžných druhů ptáků pro časové období 1980–2009 byly publikované na webu European Bird Census Council (EBCC, www.ebcc.info) v srpnu 2011. Nové výsledky byly také vydané v letáku „Population Trends of Common European Breeding Birds 2011“.

Indikátory běžných druhů ptáků byly dále zahrnuté do publikace „Sustainable development in the European Union“, kterou vydal statistický úřad Evropské unie (Eurostat).

Výsledky projektu byly prezentované na několika konferencích (konference EOU v Lotyšsku, Ornitologická konference ČSO v Mikulově) či různých setkání (např. seminář o citizen science pořádaný organizací European Environment Agency v Kodani).

V roce 2011 byla započata spolupráce s University of Durham na výzkumu vlivu klimatických změn na populace ptáků v jednotlivých zemích Evropy, a spolupráce s University of East Anglia na řešení modelů risk assessment pro lesní ptáky. Výsledky těchto výzkumů budou známy v příštích letech.

Cílem projektu je i rozvoj monitoringu ptáků v dalších zemích Evropy. V roce 2011 jsme za tímto účelem navštívili Řecko a Makedonii a dále také pomáhali např. Kypru a Litvě se zpracováním dat a Lotyšsku se získáváním financí na zajištění monitoringu.

Projekt koncem roku 2011 završil 10 let své existence. Mezi významné výsledky za toto období patří 7x aktualizované evropské druhové indexy a indikátory, spolupráce na publikaci 12 vědeckých článků a 6 informačních brožur nebo letáků založených na evropských datech, provedení více než 65 prezentací na konferencích nebo jiných setkáních, ale i návštěva 21 evropských zemí za účelem pomoci s rozvojem monitoringu ptáků.

Zajištění prostředků: Projekt je finančně podporován Evropskou komisí a Královskou společností na ochranu ptáků (Royal Society for the Protection of Birds, RSPB).

Koordinátor projektu: Petr Voříšek, euromonitoring@birdlife.cz.

Technická asistentka: Jana Škorpilová, skorpilova@birdlife.cz.

Poděkování: Všem koordinátorům národních sčítacích programů, kteří každý rok ochotně dodávají nová data do projektu. Zvláštní dík patří všem dobrovolným sčítatelům z různých zemí Evropy, kteří dlouhodobě přispívají k úspěšnosti projektu.

Jednotný program sčítání ptáků

Cíl: Dokumentovat dlouhodobý vývoj početnosti běžných druhů ptáků na území ČR.

Sčítání se v roce 2011 zúčastnilo 86 spolupracovníků, kteří sčítali na 127 transektech. Aktualizované trendy vývoje početnosti 118 druhů jsou publikovány na webu jpsp.birds.cz. Nově bylo možné poprvé vyhodnotit trendy početnosti pro dva druhy – hohola severního a slíпку zelenohonou. Poprvé jsme provedli detailní analýzu vývoje populací lesních druhů ptáků. Po mírném zvyšování početnosti mezi lety 1982 až 1996 následuje stejně průkazný pokles; početnost lesních specialistů klesá po celých 30 let existence programu. Stanovení příčin tohoto stavu vyžaduje podrobnější výzkum.

Na ornitologické konferenci v Mikulově proběhlo setkání spolupracovníků, během něhož byli opět losováni výherci věcných cen: Milan Urbánek (hlavní cena dalekohled Meostar B1 8*42 darovaný firmou Meopta - optika, s.r.o.), Josef Bárta (knihy v hodnotě 2 000 Kč) a Stanislav Chvapil (knihy v hodnotě 1 000 Kč).

Data JPSP posloužila jako podklad pro odbornou studii pro Ministerstvo zemědělství (Indikátor ptáků zemědělské krajiny). Takto získané prostředky pokrývají provozní výdaje spojené s koordinací projektu a zajišťují jeho další rozvoj.

Odborné využití dat a další směřování programu řídí poradní sbor, jehož členy jsou Karel Šťastný, Jiří Reif, Zdeněk Vermouzek a Petr Voříšek. V technických záležitostech spolupracuje Tomáš Telenský.

Zajištění prostředků: Zakázky státních institucí.

Vedoucí: Zdeněk Vermouzek, jpsp@birds.cz, jpsp.birds.cz

Poděkování: Všem dobrovolným spolupracovníkům za nezištné úsilí při terénní práci.

Monitoring druhů Přílohy I Směrnice o ptácích

Cíl: Sledování stavu populací ptačích druhů přílohy I směrnice o ptácích ve významných ptačích územích (IBA) a dalších oblastech výskytu.

V roce 2011 pokračoval projekt mapování stavu populací druhů přílohy I Směrnice o ptácích. Na začátku roku byly získány, byť s mírným zpožděním, finanční prostředky na monitoring, což umožnilo zahájit další tříletý cyklus monitoringu (2011–2013) v plném rozsahu. V roce 2011 bylo sledováno 42 druhů ptáků a zimující populace vodních ptáků. Každoročně je část vybraných druhů sledována s rozšířeným počtem lokalit ležících v ptačích oblastech i mimo ně, pro rok 2011 to byly následující druhy – bukač velký, bukáček malý, chřástal kropenatý a malý a lelek lesní. Na realizaci monitoringu se podílelo téměř 150 spolupracovníků.

Ve druhé polovině roku se podařilo zajistit prostředky na zpracování a následné publikování další již ukončené tříleté etapy monitoringu ptačích druhů přílohy I Směrnice o ptácích za roky 2008–2010. Do konce roku bylo odevzdáno 15 připravených druhů a ptačích oblastí, kompletně by měla být data monitoringu zpracována v první polovině následujícího roku a publikována ve zvláštním čísle časopisu „Příroda“ vydávaném AOPK ČR.

Zajištění prostředků: Veřejná zakázka „Monitoring ptačích oblastí a jednotlivých druhů z přílohy I směrnice o ptácích v roce 2011“

Vedoucí: Kamil Čihák, cihak@birdlife.cz

Poděkování: Všem spolupracovníkům podílejícím se na získávání dat při monitoringu ptáků.

Volná křídla

Cíl: Omezit ptačí kriminalitu v České republice a zvýšit obecné povědomí o legislativě v oblasti ochrany ptáků.

V databázi Volná křídla bylo zdokumentováno 13 případů nezákonného pronásledování ptáků, při nichž bylo usmrčeno nebo zraněno 11 ptačích jedinců. Kromě tří zástřelů se všechny případy týkaly trávení, včetně pěti orlů mořských a jednoho orla skalního.

Na objednávku MŽP jsme vypracovali souhrnnou studii Vliv úmyslných a neúmyslných otrav pesticidy na populace volně žijících ptáků, ve spolupráci s ČIŽP a Policejním prezidiem jsme se podíleli na praktickém školení policistů a inspektorů ČIŽP.

Na zvláštní webové stránce www.karbofuran.cz jsou shromažďovány informace o případech ilegálního trávení a pravidelně jsou zveřejňovány aktuality související s touto problematikou z ČR i ze zahraničí.

Zajištění prostředků: Program nebyl v roce 2011 podpořen externím finančním zdrojem mimo odměn za zpracování studie a organizaci školení.

Vedoucí: Zdeněk Vermouzek, volnakridla@birdlife.cz, www.birdlife.cz/volnakridla.html, www.karbofuran.cz

Poděkování: Všem, kdo se nebojí aktivně vystupovat proti ptačí kriminalitě.

S rorýsem v jednom domě!

Cíl: Zajistit funkční ochranu hnízdišť rorýse obecného na národní úrovni.

Projekt sestával ze 4 okruhů činností:

- 1) **Výchovně-vzdělávací.** Ve spolupráci s Českou společností pro ochranu netopýrů (ČESON), Krajským úřadem Zlínského kraje a Magistrátem hlavního města Prahy proběhly 4 semináře. Celkem bylo proškoleny 183 osob, převážně pracovníků státní správy (především referentů stavebních úřadů a odborů životního prostředí). Byly předneseny 2 přednášky a 3 mluvené příspěvky pro odbornou veřejnost. Odborníkům ve stavebnictví (projektanti, zástupci stavebních společností) bylo poskytnuto 17 osobních konzultací.
- 2) **Informovanost a zapojení veřejnosti.** Webové stránky www.rorysi.cz byly po dobu trvání projektu plně funkční a pravidelně aktualizovány a doplňované. Kromě základních informací o biologii, legislativě a praktické ochraně rorýsů, technických řešeních ochrany hnízdišť na všech základních typech domů zahrnují e-mailovou poradnu. V jejím rámci bylo poskytnuto 521 odpovědí na e-mailové dotazy a dalších 329 konzultací bylo poskytnuto po telefonu. Projekt participoval na 2 výstavách: Výstava o životním prostředí (Kolín, 27. – 30. 4. 2011) a Ptačí budka a krmítka (Botanická zahrada v Praze-Troji, 17. 1. – 28. 2. 2011). Ve spolupráci s koordinátorkou projektu Jaro ožívá se podařilo zapojit 2 základní a 1 střední školu do ochrany rorýsů. Byly vydány 2 tiskové zprávy a zaznamenáno 5 mediálních výstupů: ČRo Praha (30. 3. 2011), ČRo Region (19. 4. 2011), ČRo Leonardo (21. 6. 2011), ČRo Rádio Česko (18. 8. 2011), ČRo Vltava (18. 8. 2011).
- 3) **Praktická ochrana.** Spočívala především v úzké spolupráci se státní správou. Zde se plně projevily význam databáze registrovaných hnízdišť i zapojení veřejnosti, která upozorňovala na ohrožení jednotlivých hnízdišť. Účastnili jsme se 21 správních řízení, zahajovaných krajskými úřady ve věci udělení výjimky z ochranných podmínek pro realizaci stavebních prací nebo oblastními inspektoráty ČIŽP pro podezření z porušení ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. V dalších 11 případech jsme doručili příslušným úřadům oznámení o registrovaném hnízdišti s požadavkem zajistit zákonnou ochranu ohrožených hnízdišť na základě vlastních zjištění nebo oznámení od veřejnosti. Bylo provedeno 133 fyzických kontrol staveb, spojených s konzultacemi s investory a dodavateli stavebních prací.
- 4) **Výzkum.** Pátým rokem pokračovaly registrace hnízdišť rorýse. Díky zapojení 71 dobrovolných spolupracovníků, kteří sbírali data v celkem 116 katastrech na území ČR, bylo získáno rekordních 7 133 záznamů na úrovni čísel popisných.

Databáze registrovaných hnízdišť tak dosáhla ke konci roku celkového počtu 16 829 záznamů, z toho 3 100 záznamů prokázaných hnízdišť a 6 515 záznamů o hnízdištích s nižším stupněm průkaznosti. Kompletní datový soubor registrací hnízdišť rorýse obecného byl 9. 11. 2011 protokolárně předán Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR. Databáze se tak stala oficiálním zdrojem informací, dostupným pro širokou veřejnost i státní správu. Ve spolupráci s univerzitou ve švédském Lundu bylo v rámci kroužkování na vybrané kolonii 10 rorýsů označeno geolokátory v rámci projektu zaměřeného na migrační chování evropských rorýsů.

Díky celoplošným opatřením i individuální ochraně jednotlivých budov se v roce 2011 podařilo ve spolupráci s veřejností a státní správou zachránit minimálně 1,5 až 2 tisíce rorýsích hnízd.

Zajištění prostředků: Dotace MŽP ČR, grant Magistrátu hl. města Prahy, grant MČ Praha 4, zakázka od Magistrátu hl. m. Prahy

Vedoucí: Lukáš Viktora, viktora@birdlife.cz, www.rorysi.cz

Prostředí

Ochrana prostředí, ve kterém ptáci žijí, je základním předpokladem k úspěšné ochraně jich samých. Protože více faktorů ukazuje, že nejhroženějším typem prostředí ve střední Evropě, ze kterého také ptáci nejrychleji mizejí, je zemědělská krajina, směřuje ČSO své úsilí tímto směrem.

Zemědělství a rozvoj venkova

Cíl: Prosazování trvale udržitelných způsobů zemědělského hospodaření, které příznivě podporují biodiverzitu s důrazem na ptáky na úrovni odpovědných státních orgánů, mezi zemědělci i veřejností.

V roce 2011 pokračoval na třech farmách v České republice poslední rok monitoringu přínosu dvou nově navrhovaných agroenvironmentálních (AE) opatření pro období 2014-2020, neosetých okrajů polí (úhorových pásů) a pásů chemicky neošetřovaných obilovin, z pohledu botaniky, entomologie a v případě neosetých okrajů také ornitologie. Z pohledu podpory biodiverzity vycházelo v průběhu celého tříletého monitoringu jednoznačně přínosnější opatření neoseté okraje polí. Na základě výsledků monitoringu byla doporučena optimální podoba obou agroenvironmentálních opatření (AEO) pro období 2014-2020.

V Ptačí oblasti Králický Sněžník proběhl monitoring přínosu agroenvironmentálního opatření Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního. Výsledky prokázaly, že přihlášené půdní bloky samci chřástala obsazovali přednostně pro první i druhé hnízdění. Současně byly ověřované možnosti ochrany hnízdišť ponecháním části půdního bloku s volajícím samcem do poloviny srpna. Tento model ochrany může vhodně doplňovat stávající model ochrany za předpokladu, že velikost ponechané plochy bude alespoň 3 ha.

V roce 2011 byla zahájena diskuze o budoucí podobě Společné zemědělské politiky. ČSO patřila mezi aktivní členy pracovní skupiny pro zemědělství v rámci platformy environmentálních organizací Zelený kruh, který reprezentovala na 3 kulatých stolech s ministrem zemědělství ČR a dalších jednáních na obou klíčových ministerstvech.

ČSO se podílela na přípravě nových AEO a vytváření programových podkladů pro období 2014-2020 v rámci zapojení do dvou pracovních skupin (AEO 14+ a Přírodní zdroje).

Mezi hlavní propagační akce zaměřené na odbornou a laickou veřejnost v roce 2011 patřila reportáž o problematice ochrany ptáků zemědělské krajiny v pořadu Chcete mě?, semináře pro zemědělce v CHKO Labské pískovce nebo vystoupení na konferenci ČSO v Mikulově.

Zajištění prostředků: vlastní zdroje ČSO, MZe ČR, MŽP ČR, Bioinstitut o.p.s.

Vedoucí: Václav Zámečník, zamecnik@birdlife.cz

Poděkování: Všem, kteří na projektu v roce 2011 spolupracovali.

Lokality

Základem územní ochrany ptáků v BirdLife International je soustava významných ptačích území (Important Bird Areas – IBA) vybíraných podle jednotných kritérií. Takto vybrané lokality představují nejhodnotnější území z hlediska ochrany ptáků v každé zemi. Kromě ochrany vybraných území s vysokou ochrannářskou hodnotou buduje ČSO novou mokřadní lokalitu s řízeným režimem – Ornitologický park Josefovské louky.

Významná ptačí území (IBA)

Cíl: Zajistit dlouhodobě příznivý stav populací kritériových druhů ptáků a jejich prostředí ve významných ptačích územích (IBA).

V roce 2011 pokračovala koordinace činnosti patronátních skupin, sestavených většinou z dobrovolných pracovníků, které operují v 38 významných ptačích územích. Ve zbývajících dvou IBA není vedoucí patronátní skupiny a je prováděn pouze monitoring bez dalších aktivit. Práci v patronátních skupinách zajišťují téměř dvě stovky členů ČSO. Stěžejní část činnosti sice spočívá v realizaci monitoringu, stejně důležité je i sledování stavu biotopů kritériových druhů a jeho aktivní ochrana. Někteří členové PS se zapojovali i do správních řízení v místě působnosti. Nemalá část působí i v oblasti vzdělávání a propagace významných ptačích území.

V oblasti druhové ochrany jsme při zapojení do správních řízení mimo jiné řešili problematiku např. používání biocidů v chráněných územích a v ptačích oblastech, nové skrývky a rekultivace při těžbě nerostů, výstavbu fotovoltaických a větrných elektráren, úroveň intenzity chovu ryb v ptačí oblasti, regulaci sportovních aktivit apod.

Řada jednání a dalších aktivit včetně cíleného průzkumu a otevřeného dopisu představitelům vlády se týkala aktuální otázky ochrany Ptačí oblasti Šumava. Mimo jiné se ČSO účastnila vyjednávání o podobě nového zákona o Národním parku Šumava.

Zajištění prostředků: Monitoring ptačích oblastí je zajištěn v rámci zakázky AOPK. Další činnosti jsou zajišťovány z vlastních zdrojů ČSO.

Koordinátor: Kamil Čihák, cihak@birdlife.cz, www.birdlife.cz/iba.html

Poděkování: Všem dobrovolným členům patronátních skupin.

Ornitologický park Josefovské louky

Cíl: Vytvořit vhodné podmínky pro návrat mokřadních ptáků na dříve zaplavované louky v nivě řeky Metuje a současně území využívat pro environmentální výchovu.

Čtvrtým rokem proběhl na území Ornitologického parku Josefovské louky monitoring ptáků podle jednotné metodiky. Jeho výsledky slouží ke sledování vlivu realizovaných úprav areálu na rozšíření a početnost ptáků. Mapovací metodou na ploše luk bylo zjištěno 46 druhů, na linii sledující břehové porosty vodních toků bylo zaznamenáno 44 druhů. Nejhojnějšími druhy ptačího parku jsou rákosník zpěvný, budníček menší a strnad obecný. Kromě monitoringu byl park během roku 2011 navštíven při 78 kontrolách. Celkový počet dosud zjištěných druhů se zastavil na čísle 139, z nichž necelá polovina na území parku hnízdila. Mezi nově zjištěné druhy patří např. zimující pěnkava jikavec a brkoslav severní a zástupci bahňáků vodouš bahenní, slučka malá a sluka lesní využívající vybudovanou jezírka během migrace. Mezi nejzajímavější pozorované druhy patřila čírka obecná, bekasina otavní, chřástal polní, ostříž lesní a strnad luční. Nadále probíhal monitoring obojživelníků a některých vybraných skupin bezobratlých.

Realizované úpravy závlahového systému byly ukončeny začátkem roku 2011. První slavnostní napouštění závlahového systému za účasti poskytovatelů podpory, státní správy a veřejnosti bylo uskutečněno dne 2. 5. 2011. Na jaře 2011 byla dokončena první etapa vytváření tůň, které zvyšují druhovou diverzitu u všech sledovaných skupin živočichů, celkem

bylo od roku 2009 vybudováno 18 tůní. Pro vstupní areál ptačího parku byla zpracována základní úroveň projektové dokumentace, která zahrnuje úpravy objektu určeného původně pro obsluhu závlah na budoucí informační středisko a vybudování velkého zahradního krmítka a záspy pro ptáky, objektu pozorovatelný navazující na krmítko a velké pozorovací věže. Již v průběhu listopadu byla realizována stavba velkého zahradního krmítka, kam bylo během zimy doplňované krmivo pro ptáky. Významnou podmínkou pro zdárné pokračování projektu je vlastnictví pozemků. V roce 2011 jsme vykoupili další 4,1 ha, takže k 31. 12. 2011 jsme vlastnili již 11,5 ha (více než 15% rozlohy parku).

Tradičně proběhly v roce 2011 v ptačím parku tři velké akce pro veřejnost – jarní Vítání ptačího zpěvu, Noc slavíků a podzimní Ptačí festival, a to za velkého zájmu veřejnosti. Současně se uskutečnily vycházky pro školní mládež, akcí se např. účastnili studenti Gymnázia Dvůr Králové nad Labem (Klub Natura) a Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové. V říjnu byla uspořádána akce pro místní základní školu z Josefova, při níž žáci vyvěšovali budky v areálu ptačího parku, celkem instalovali téměř stovku budek.

Dosavadní zkušenosti s budováním ptačího parku byly prezentovány přednáškou „Josefovské louky - využití starého závlahového systému k vytvoření nového mokřadu“ na konferenci „Mokřady a klimatická změna“ 2. – 5. 2. 2011 v Blansku. Dne 19. 9. 2011 byl za účasti veřejnosti uspořádán seminář „Ornitologický park Josefovské louky“ v Jaroměři hodnotící výsledky všech probíhajících monitoringů živočichů i rostlin. Dílčí výsledky mapování ptáků byly prezentovány v průběhu konference ČSO „Ornitologie – věda pro každého“ ve dnech 7. – 9. 10. 2011 v Mikulově. Během roku bylo publikováno několik článků o projektu v časopise Ptačí svět a regionálním tisku např. Jaroměřském a Josefovském zpravodaji. Na internetové stránky projektu www.josefovskelouky.cz bylo doplněno osm nových článků. Vznikl 20ti minutový filmový dokument Ornitologický park Josefovské louky – Zrození rezervace. V roce 2011 obdržel Miloslav Hromádko, správce Ornitologického parku Josefovské louky, významné ocenění „celoživotního postoje a trvalého úsilí ornitologa“ udělované Královéhradeckým krajem za přínos při rozvoji ekologické výchovy.

Zajištění prostředků: Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Evropská unie – Evropský fond pro regionální rozvoj a Státní fond životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí, Nadace Partnerství, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, CEMEX Czech Republic, k. s. a několik desítek individuálních dárců.

Vedoucí: Miloslav Hromádko, hromadko@birdlife.cz, www.josefovskelouky.cz

Poděkování: Poděkování všem organizacím i jednotlivcům, kteří projekt v roce 2011 jakkoliv podpořili. Zvláštní poděkování Tomáši Grimovi za mimořádný finanční dar.

Lidé

Nezbytnou a velmi podstatou část ochranné práce tvoří práce s lidmi a pro lidi. ČSO je členskou organizací, sdružující přes 2 tisíce členů. Členská základna vykazovala po několika letech opět mírný nárůst, k 31. prosinci 2011 měla ČSO 2 139 členů, včetně rodinných příslušníků u rodinných členství (čestní členové: 13, individuální členové: 1025, studenti: 204, důchodci: 353, rodinná členství: 205). Pro členy pořádáme exkurze a vydáváme periodické i neperiodické publikace, mezi členské výhody patří i možnost využití odborné knihovny a terénních stanic na Velkém Tisém a na Blatci. Čtyřikrát ročně přináší informace pro členy Spolkové zprávy ČSO.

Zájem ČSO se nesoustřeďuje jen na členy, pro veřejnost jsou určeny oblíbené akce Vítání ptačího zpěvu, Festival ptactva, další terénní exkurze a řada tiskovin. Navenek se ČSO prezentuje tiskovými zprávami, články a rozhovory pro všechny typy médií, jejichž počet jde do desítek ročně, webovými stránkami, odborným recenzovaným ornitologickým časopisem *Sylvia*, popularizačním Ptačím světem. Důležitou a hojně využívanou službou veřejnosti je i odpovídání emailových a telefonických dotazů, jichž zodpovídáme několik stovek ročně.

Jaro ožívá

Cíl: Vzbudit u veřejnosti a především u dětí zájem o přírodu a ptactvo prostřednictvím sledování jarního návratu stěhovavých ptáků.

Jaro ožívá (Spring Alive) je mezinárodní každoroční kampaň, probíhající ve více než třiceti zemích Evropy, Blízkého východu a Afriky, v nichž je koordinovaná partnery BirdLife International. V roce 2011 byly v kampani sledovány přílety pěti druhů ptáků: čápa bílého, vlaštovky obecné, kukačky obecné, rorýse obecného a vlhy pestré skrze stránky www.springalive.net. Byly aktualizovány webové stránky www.springalive.net, obsahující množství informací o cílových druzích, včetně fotografií a hlasových záznamů, o jejich migračním chování, jejich ohrožení a možnostech ochrany. Výsledky byly prezentovány ve formě grafů, tabulek a map. Celkem bylo v kampani shromážděno 170 000 pozorování z 36 zemí Evropy, Blízkého Východu a Afriky (Jihoafrická republika), přičemž Česká republika se s celkem 2647 pozorováními umístila na šestém místě v žebříčku neaktivnějších zemí. Projektu se v České republice zúčastnilo 1140 pozorovatelů. Zapojilo se 63 dětských kolektivů (školní třídy, přírodovědné kroužky, oddíly). Byl vytvořen e-mailový seznam zájemců o pravidelné informace o projektu a o ptácích, celkem 325 adres, na které bylo v průběhu jara zasláno celkem 28 zpráv. Všechny zúčastněné kolektivy obdržely certifikát o účasti v projektu, stolní hru Cesta do Afriky a výběr výchovně vzdělávacích materiálů. K tématu byly vydány čtyři tiskové zprávy. Celkový počet článků v médiích byl minimálně čtyřicet, 25 rozhlasových a 2 televizní rozhovory. Ve spolupráci se společností ŠIK.cz byl vytvořen informační spot Jaro ožívá, který byl v průběhu jara denně promítán na 286 školách. Bylo vydáno 500 ks plakátů Jaro ožívá, 4 000 ks magnetických záložek, 900 ks Souborů pracovních listů k projektu, 1000 ks zvacích plakátků na akci Vítání ptačího zpěvu a 1000 ks omalovánek a úkolů pro nejmenší. Koordinátorka projektu se lektorsky zúčastnila setkání koordinátorů EVVO středočeského kraje organizovaného Klubem ekologické výchovy. Projekt byl úzce propojen s projektem na ochranu rorýse obecného. Hlavní přínos kampaně Jaro ožívá 2011 spočívá v rozšíření pravidelného výchovně vzdělávacího projektu zajímavého pro širokou veřejnost i pedagogy a vydání široké nabídky materiálů podporujících průběh projektu.

V listopadu 2011 proběhlo v prostorách České zemědělské univerzity v Praze mezinárodní setkání národních koordinátorů projektu Spring Alive. Toto setkání bylo organizačně zajištěno Českou společností ornitologickou s podporou Fakulty životního prostředí ČZU. Setkání přineslo zejména výměnu zkušeností a pomohlo naplánovat významné zkvalitnění a rozšíření programu v následujících letech.

Zajištění prostředků: Projekt byl finančně zajištěn dotací Ministerstva životního prostředí, grantem nadace Mitsubishi Corporation Fund for Europe and Africa a vlastními prostředky ČSO. Mezinárodní setkání bylo finančně zajištěno prostředky Mitsubishi Corporation Fund for Europe and Africa, ČSO a ČZU.

Vedoucí: Lucie Hošková, hoskova@birdlife.cz, www.springalive.net

Poděkování: Všem přispěvatelům do programu Jaro ožívá, zejména pak učitelům a vedoucím kroužků a oddílů, kteří zahrnují Jaro ožívá a celkově problematiku ochrany ptactva do výchovných aktivit. Speciální poděkování patří Fakultě životního prostředí ČZU za poskytnutí prostor a podporu organizace setkání mezinárodních koordinátorů projektu Spring Alive. Rovněž děkujeme dobrovolníkům z řad studentů ČZU, kteří se podíleli na organizaci tohoto setkání.

Celostátní ornitologická konference – Ornitologie, věda pro každého

Cíl: Přiblížit ornitologii zájemcům o obor, poskytnout prostor pro prezentaci nejnovějších výsledků profesionálům i amatérům, zlepšit komunikaci mezi odborníky a amatéry, poskytnout příležitost k výměně zkušeností a navázání nových kontaktů, a propagovat ornitologii a ochranu ptactva na veřejnosti

Celostátní ornitologická konference se konala ve dnech 7. až 9. října 2012 v Mikulově. Nosným tématem konference byla občanská věda – vědecký výzkum, do kterého se výrazně zapojují dobrovolníci (amatérští ornitologové). Celkově na konferenci přijelo 209 účastníků z České republiky, Slovenska, Polska, Rakouska a Švýcarska. Zaznělo 51 mluvených příspěvků a bylo prezentováno 33 posterů. V rámci konference proběhlo i diskusní setkání na téma faunistické databáze, seminář k určování velkých racků, promítání filmu Sylva Gabreta – jak se rodí šumavský horský les, společenský večer ve vinném sklepě a terénní exkurze s prezentací dalekohledů Meopta. Účastníci konference odsouhlasili rezoluci k vývoji situace v Ptačí oblasti Šumava (k dispozici na <http://www.cso.cz/wpimages/video/Rezoluce.pdf>). Sborník z konference je k dispozici na http://www.cso.cz/wpimages/video/Sbornik_Ornitologie-VedaProKazdeho.pdf.

Generálním sponzorem konference byla firma Meopta–optika, s.r.o. Přerov. Hlavními partnery konference byli Regionální muzeum Mikulov a Turistické informační centrum Mikulov.

Zajištění prostředků: Meopta–optika, s.r.o. Přerov, Regionální muzeum Mikulov, Turistické informační centrum Mikulov, Rada vědeckých společností AV ČR, Swarovski Optik, EKG s.r.o., Pro-Bio, CK Primariáte, Zelenadomacnost.com – Inreko s.r.o., AOPK ČR, CHKO Pálava, konferenční poplatky účastníků.

Vedoucí organizačního výboru: Lucie Hošková, hoskova@birdlife.cz

Poděkování: Všem sponzorům konference za poskytnuté finanční i materiálové prostředky, Turistickému informačnímu centru Mikulov (jmenovitě Marcele Koňákové) za organizační pomoc, všem dobrovolníkům z řad ČSO, kteří pomáhali s organizací konference.

Vítání ptačího zpěvu a Festival ptactva

Cíl: Seznámit širokou veřejnost s ptactvem ve všech regionech a upozornit na sezónně významné fenomény ptačího života, zejména na migraci.

Vítání ptačího zpěvu (International Dawn Chorus Day) proběhlo převážně o víkendech 30. dubna – 1. května a 7. – 8. května na rekordních 110 místech, a účastnilo se bezmála 2 300 osob. Tradičně o něco méně akcí se konalo v rámci podzimního Festivalu ptactva o víkendu 1. – 2. října. Evropskému koordinátorovi jsme posílali údaje z 45 akcí, které navštívilo přes 1272 účastníků, z toho 422 dětí. Celkem jsme během tohoto víkendu pozorovali 39 661 jedinců ptáků 141 druhů. Účastníci obou akcí si odnesli kromě zážitků i informace o ČSO a ochraně ptáků u nás i ve světě. Podrobné zhodnocení obou akcí lze nalézt na webu ČSO.

Zajištění prostředků: Vlastní zdroje ČSO.

Vedoucí: Zuzana Homutová, homutova@birdlife.cz, www.birdlife.cz/vitani.html, www.birdlife.cz/festival.html.

Sylvia

Cíl: Seznámit českou i zahraniční ornitologickou veřejnost s odbornými výsledky prostřednictvím recenzovaného odborného ornitologického časopisu.

V roce 2011 vyšel na 176 stranách 47. ročník časopisu Sylvia. Náplní čísla je 16 odborných studií a krátkých sdělení, která jsou zahrnuta do prestižní mezinárodní rešeršní databáze Scopus. Dokončili jsme zpřístupnění všech starších čísel na webu ČSO.

Zajištění prostředků: Vlastní zdroje ČSO, Rada vědeckých společností ČR, Nadace Český literární fond.

Šéfredaktor: Peter Adamík, sylvia@birdlife.cz, www.birdlife.cz/sylvia.html

Poděkování: Redakční radě a recenzentům za dobrovolnou práci, Radě vědeckých společností ČR a Nadaci ČLF za finanční podporu.

Ptačí svět

Cíl: Přinášet zajímavosti, rady a pozvánky na akce týkající se ptactva a informovat členskou základnu a předplatitele o aktuálním dění na poli profesionální i amatérské ornitologie, v ochraně druhů a stanovišť a v rámci ČSO.

V roce 2011 jsme vydali dvě pravidelná čísla a aktualizovali webové stránky časopisu. Čtenáře jsme seznámili s Významnými ptačími územími Českobudějovické rybníky a Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady, naučili jsme je poznávat rákosníky, cvrčilky a menší sovy. Děti se mohly zapojit do luštění křížovek a hlavolamů o ceny a spolu s rodiči se zúčastnit některé z mnoha propagovaných akcí. Upozornili jsme na nebezpečí elektrických vedení a úhyny ptáků způsobené posypovou solí. Na závěr jsme k návštěvě doporučili Tunisko a polské pobřeží Baltského moře.

Zajištění prostředků: Vlastní zdroje ČSO.

Šéfredaktorka: Alena Klvaňová, ptacisvet@birdlife.cz, www.birdlife.cz/ptacisvet.html

Poděkování: Všem autorům textů a fotografií za dobrovolné příspěvky, redakční radě za dobrovolnou odpovědnou práci.

Webové stránky ČSO

Cíl: Popularizovat ochranu ptactva a jeho prostředí a seznamovat s aktualitami ornitologického výzkumu i ochrany ptáků. Zajišťovat sběr, uchování a prezentaci dat výzkumných programů ČSO.

Webové stránky ČSO jsou umístěny na adrese www.birdlife.cz, jsou dostupné i z adresy www.cso.cz. Představují ucelený soubor informací o ptácích, jejich ochraně, výzkumu v rámci ČSO i o akcích a činnosti ČSO. V roce 2011 byly stránky aktualizovány 1x až 2x týdně a celková návštěvnost dosáhla 110 tis. unikátních návštěv.

Vlajkovou lodí specializovaných, tématicky zaměřených stránek, které ČSO spravuje, je Faunistická databáze ČSO avif.birds.cz. Samostatné stránky existují i pro některé projekty: informace o otrávených návnadách v přírodě a databáze zjištěných případů trávení lze nalézt na www.karbofuran.cz. S možnostmi ochrany rorýsů při rekonstrukcích a zateplování budov včetně databáze obsazených hnízdišť rorýsů seznamuje stránka www.rorysi.cz. Pro interní komunikaci spolupracovníků Jednotného programu sčítání ptáků je určena stránka jpsp.birds.cz, kde jsou zveřejněny i aktuální trendy vývoje početnosti běžných druhů ptáků v ČR. ČSO spravuje i web European Bird Census Council www.ebcc.info, kde jsou publikovány mimo jiné výsledky práce týmu celoevropského monitoringu běžných druhů ptáků včetně aktuálních trendů vývoje početnosti běžných ptáků v Evropě a popularizačních souhrnů publikovaných vědeckých článků (22 tis. unikátních návštěv).

ČSO spravuje také českou verzi stránek projektu Spring Alive – Jaro ožívá www.springalive.net, propagačně vzdělávacího programu organizace BirdLife International zaměřeného na sledování příletu vybraných stěhovavých ptáků především dětmi, rodinami a školními kolektivy.

Zajištění prostředků: Vlastní zdroje ČSO, dotace MŽP (rorysi.cz, springalive.net), EBCC

Koordinace: faunistickou databázi avif.birds.cz spravuje Zdeněk Vermouzek a Tomáš Telenský (admin@birds.cz) weby karboruran.cz a jpsp.birds.cz spravuje Zdeněk Vermouzek (verm@birdlife.cz) a web rorysi.cz Lukáš Viktora (viktora@birdlife.cz). O web ebcc.info se stará Jana Škorpilová (skorpilova@birdlife.cz) a o web www.springalive.net Lucie Hošková (hoskova@birdlife.cz).

Poděkování: Tomášovi Telenskému za obětavé a rychlé řešení všech technických problémů. Autorům všech článků a fotografií za dobrovolnou nezištnou práci pro ČSO a ochranu a propagaci ptactva.

Pták roku 2011 – strnad obecný

Cíl: Prezentovat zajímavé, příp. ohrožené ptačí druhy ČR a jimi obývané prostředí. V roce 2011 upozornit na nutnost ochrany ptáků zemědělské krajiny.

Vydali jsme brožuru tradičního formátu A5 a rozsahu 20 stran, která detailně seznamuje s biologii strnada obecného, s aktuálními výsledky výzkumu a s možnými příčinami jejího ohrožení. Poprvé v historii Ptáka roku jsme pro doprovodný program zvolili sofistikovaný výzkum „občanské vědy“ za využití dostupné techniky – v projektu Nářečí českých strnadů jsme se snažili zmapovat výskyt jednotlivých dialektů ve zpěvu strnadů. Ale, přes svoji technickou náročnost, se setkala s velkým ohlasem, sešlo se přes devět set nahrávek z území celého státu, polovina z nich od nečlenů ČSO. Na konferenci ČSO v Mikulově jsme prezentovali první výsledky, které budou brzy i publikovány ve standardním vědeckém tisku – přes Česko skutečně prochází hranice mezi východní a západní skupinou dialektů a podařil se dokonce zachytit vzácný výskyt smíšených zpěváků.

Zajištění prostředků: ČSO s finanční podporou AOPK ČR, VLS ČR, NP České Švýcarsko, NP Podyjí, Ochrany fauny ČR, CHKO Pálava, ZOO Hodonín a ORNIS Muzea Komenského v Přerově.

Vedoucí: Zdeněk Vermouzek, verm@birdlife.cz, www.birdlife.cz/ptakroku.html

Pobočky a pracovní skupiny

Různorodou činnost ČSO by nebylo možné řídit pouze centrálně z jednoho ústředí. Místní členové znají lokální podmínky, problémy i jejich možná řešení, specialisté na různé skupiny ptačích druhů zase potřebují komunikovat mezi sebou a vzájemně si předávat poznatky i náměty pro činnost. Pobočky ČSO, jejichž působnost vychází z krajského uspořádání ČR, sdružují aktivní členy v daném regionu, mohou mít právní subjektivitu a vyvíjejí řadu důležitých aktivit, mimo jiné se účastní správních řízení v oblasti ochrany přírody. Naproti tomu pracovní skupiny mají celostátní působnost, nemají právní subjektivitu a jsou zakládány členy ČSO s cílem dobrovolné spolupráce při výzkumu a ochraně určitého druhu nebo skupiny druhů ptáků, resp. pro dlouhodobou spolupráci ve vymezené oblasti. Pobočky i pracovní skupiny jsou integrální součástí ČSO.

Západočeská pobočka ČSO při Západočeském muzeu v Plzni

Adresa: Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň, schropfer@oaplzen.cz, www.zcm.cz/cso

Územní působnost: Plzeňský a Karlovarský kraj

Počet členů k 31. 12. 2011: 82

Předseda: Roman Vacík, **jednatel:** Libor Schröpfer

Výzkum rozšíření chocholouše obecného v Plzeňském kraji – nenalezen jediný chocholouš!

Vítání ptačího zpěvu a Ptačí festival – Plzeň, Holýšov, Bor u Tachova, Cheb, Chodov u KV, Švihov, Žinkovy, Jivjany, přes 100 účastníků

Hospodaření

Příjmy: 48 tis. Kč

Výdaje: 15 tis. Kč

Zisk: 33 tis. Kč

Zajištění prostředků: Členské příspěvky, dary, Krajský úřad Plzeňského kraje.

Poděkování: Krajskému úřadu Plzeňského kraje, Jiřímu Filípkovi

Severočeská pobočka ČSO

Adresa: Severočeská pobočka ČSO, Vlastivědné muzeum a galerie Česká Lípa, nám. Osvobození 297, 470 34 Česká Lípa, cso-severoceskapobočka.ic.cz

Územní působnost: kraj Liberecký, Ústecký a severní část kraje Středočeského

Počet členů k 31. 12. 2011: 110

Předseda: Petr Lumpe, **jednatel:** Miroslav Honců

V tomto roce pokračoval monitoring významných ptačích druhů v ptačích oblastech podle harmonogramu a sledování některých druhů podle zaměření pracovních skupin a jednotlivých členů pobočky (čáp bílý, čáp černý, sokol stěhovavý, jeřáb popelavý, orl mořský, sýc rousný, tetřívka obecná). Dlouhodobě probíhá monitoring a kroužkování čápů bílých a černých ve vybraných oblastech ČR pod vedením S. Chvapila, mapování avifauny Frýdlantska, výzkum hnízdní biologie sýce rousného v Jizerských horách. Sčítání vodního ptactva a Jednotný program sčítání ptáků v ČR patří mezi dlouhodobé aktivity pobočky se snahou o co největší pokrytí zájmového území. V rámci kroužkovací činnosti se mnozí

členové kromě individuálních programů zapojili i do projektů CES (4x) a RAS (9x), velmi aktivní je zde skupina z okolí Bíliny. Nadále se sleduje osud reintrodukovaných hus velkých na Českolipsku.

Práce patronátních skupin SPA a pomoc při sledování a ochraně cílových druhů, např. při hlídání hnízdních lokalit sokolů stěhovavých na Kokořínsku a v Labských pískovcích. Účast jednotlivců při správních řízeních, konzultační a poradenská činnost pro městské úřady, firmy ad. Individuální iniciativou probíhá vyvěšování a kontrola budek.

Pořádání centrálně koordinovaných akcí pro veřejnost - Vítání ptačího zpěvu (14x) a Festival ptactva (5x) má již svou tradici. Přednášky pro školy a veřejnost s důrazem na ochranu ptactva uskutečňují členové většinou v rámci jiné své činnosti. V roce 2011 vyšla 2 čísla zpravodaje Kominíček.

Hospodaření: Pobočka nemá právní subjektivitu, tedy ani hospodaření.

Jihočeský ornitologický klub – pobočka ČSO

Adresa pobočky: Jihočeské muzeum, Dukelská 1, 370 01 České Budějovice, www.birdlife.cz/jok.html

Územní působnost: Jihočeský kraj

Počet členů k 31. 12. 2011: 170

Předseda: Petr Bürger, **hospodář:** Jiří Bureš, **jednatel:** Jan Havlíček, **místopředseda:** Jiří Pykal, **tajemník pro vědu a výzkum:** Vojtěch Kubelka

V roce 2011 pokračovalo tříleté mapování hnízdního rozšíření ptáků v Českých Budějovicích (koordinátoři S. Poláková a J. Havlíček). Cílem je porovnat výsledky s již proběhlým mapováním v 80. letech (koordinátor P. Bürger). Důraz je kladen na zhodnocení biotopových nároků ptáků v městském prostředí. Mapovatelé shromažďují přesné údaje o vybraných druzích.

Čtvrtým rokem pokračoval projekt značení husí velkých krčnými límci na Českobudějovicku (koordinátor J. Závora a M. Podhrázký), který přinesl mnoho nových poznatků o celoročních přeletech u nás hnízdicích husí, v tomto roce byl proveden pokus o nasazení radiolokátorů na vybrané jedince. Pokračovaly také tradiční odchytové akce rákosinných ptáků na Řežabinci (od r.1977 – koordinátor J. Šebestián) a na ryb. Koberný a Hejtman (od r.1993 – koordinují J. Jahelka a J. Fišer).

Další významné aktivity probíhaly zejména v pracovních skupinách ČSO. Členové JOK jsou aktivní zejména ve skupinách pro výzkum a ochranu bahňáků a pro výzkum chřástala polního a skupiny pro výzkum vrabce domácího a dalších synantropních ptáků.

Koncem roku 2010 byly vytvořeny nové webové stránky JOK jokcso.webnode.cz, které by měly významně zlepšit propagaci JOK (vytvořili je M. Lazarovič a J. Havlíček). V roce 2011 byly tyto stránky nepravidelně aktualizovány, především pak informacemi ke kauze Šumava.

Po krátké odmlce byla obnovena spolupráce se zahraničními kluby. Někteří členové JOK se zúčastnili setkání s Bavorskými a Rakouskými ornitology v Totes Gebirge, kde pomáhali místním kolegům při sběru dat v terénu.

Hospodaření:

Příjmy: 11 tis. Kč

Výdaje: 2 tis. Kč

Rozdíl: 9 tis. Kč

Zajištění prostředků: Členské příspěvky.

Východočeská pobočka ČSO při Východočeském muzeu Pardubice

Adresa pobočky: Východočeská pobočka ČSO při VČM, Zámek 2, 530 02 Pardubice, www.vcpcso.cz

Územní působnost: Kraje Královéhradecký a Pardubický.

Počet členů k 31. 12. 2011: 202

Předseda: Martin Fejfar, fejfar@urm.mepnet.cz, 723 911 005, **místopředseda:** Milan Janoušek, od 5. února Tomáš Diviš

Členové VČP pořádají řadu pravidelných celostátních akcí zaměřených na veřejnost (Vítání ptačího zpěvu a Evropského festivalu ptactva nejméně na 11, respektive 6 místech), vedle toho VČP zorganizovala podzimní exkurzi, které se účastnilo cca 15 jejích členů a kromě nich desítky dalších osob z řad laiků. Jednotliví členové VČP participují na činnosti specializovaných skupin (v případě jeřába popelavého, resp. kavky obecné jsou naši členové dokonce koordinátory příslušných skupin) a zapojují se do monitoringu cílových druhů v ptačích oblastech Natura 2000, resp. druhů přílohy I Směrnice o ptácích EU. VČP organizuje i řadu nezávislých výzkumných aktivit a výsledky příležitostně poskytuje orgánům ochrany přírody.

V rámci odborné i popularizační činnosti pokračovala systematická revize hnízdních lokalit čápa bílého, výsledky jsou prezentovány na samostatných webových stránkách. Pokračovalo mapování hnízdního rozšíření ptáků Hradce Králové. K odborným akcím s popularizačním efektem mimo členskou základnu patřil také pravidelný víkendový a výzkumný tábor (VVT) v jarním období – tentokrát nazvaný „Broumovské stěny 2011“ – s celkem 13 účastníky. VČP se stejně jako v předchozích letech zapojila do většího počtu správních řízení (SŘ) s cílem chránit populace volně žijících ptáků i jejich prostředí. Okruh SŘ byl rozšířen na všechny obce s rozšířenou působností (tzv. ORP III. stupně). Výsledky dřívějších monitoringů ptáků na území vodní nádrže Rozkoš byly využity jako jeden z podkladů pro žádost, podanou příslušným orgánům ochrany přírody, o zajištění trvalé ochrany ptáků ve stejnojmenné přechodně chráněné ploše. Proces byl zakončen registrací významného krajinného prvku (VKP) „Rozkoš – východní zátoky“ (pozn.: rozhodnutí nabylo právní moci až dne 4.2.2012). Podobným způsobem jsme iniciovali zajištění územní ochrany na lokalitě Mokřina u Rzů. Příslušné správní řízení nebylo do konce roku 2011 zahájeno.

Publikační činnost pokračovala tradičním způsobem. Vedle několika Zpravodajů, určených výhradně členům VČP a obsahujících podstatné informace o jejím chodu, se podařilo vydat číslo 20 sborníku Panurus (s řadou delších článků, krátkých sdělení a kapitolou faunistických pozorování), který je volně prodejný laické i odborné veřejnosti. Mimoto VČP vydala publikaci našeho člena, Tomáše Diviše, „Čáp bílý v Dolním Pometují – historie a současnost“. Web VČP pokračuje v činnosti bez zásadních změn, pouze se mírně obměnila stálá redakční rada webu.

Hospodaření:

Příjmy: 117 tis. Kč

Výdaje: 73 tis. Kč

Zisk: 44 tis. Kč

Zajištění prostředků: Grant Pardubického kraje na vydání sborníku Panurus, příspěvky a dary členů, drobná hospodářská činnost.

Poděkování: sice anonymně, o to však upřímněji, děkuje výbor VČP všem osobám, které pomáhají se správními řízeními. Bez nich by se s ohledem na rozsah této činnosti nedalo v řízeních aktivovat a ptáky účinně chránit. Stejný dík patří všem finančním dárcům nad rámec členských příspěvků, bez ohledu na výši darované částky.

Pobočka ČSO na Vysočině

Adresa pobočky: Úvoz 23, 586 01 Jihlava, www.birdlife.cz/vysocina.html

Územní působnost: kraj Vysočina

Počet členů k 31. 12. 2011: 74

Předseda: Ivan Kunstmüller, **jednatel:** Vojtěch Kodet

Vedle pravidelného shromažďování základních ornitologických dat se pobočka zabývala podrobným mapováním zejména motáka lužního, chřástala polního, holuba doupňáka či kavky obecné. Na několika lokalitách jsme prováděli komplexní ornitologické průzkumy. Členové se podílejí na kroužkování ptáků a aktivně se zapojují do dalších celorepublikových programů.

Významnou dlouhodobou aktivitou je ochrana doupných a odumřelých stromů v lesích, která pokračovala i v tomto roce. Realizovali jsme ochranu hnízd motáka lužního. Při pobočce funguje pozemkový spolek Gallinago, který se zabývá praktickou péčí o pozemky, které máme ve vlastnictví, v užívání či nájmu, anebo kde máme souhlasy s prováděním ochrannářských opatření. Připravili jsme podklady pro vyhlášení přírodní památky Ptáčovské rybníky. Pokračovali jsme v přípravě revitalizace lokality Chvojnov. Účastnili jsme se správních řízení, ve kterých jsme se zaměřovali na ochranu ornitologicky významných lokalit.

Pro veřejnost pořádáme přednášky, vycházky a exkurze. Účastníme se odborných seminářů. Pobočka vydává časopis Cinclus. Přehled realizovaných projektů s jejich výsledky je k dispozici na webu www.birdlife.cz/vysocina-projekty.html.

Hospodaření:

Příjmy 1 307 tis. Kč

Výdaje 1 123 tis. Kč

Zisk 184 tis. Kč

Zajištění prostředků: Dary a členské příspěvky, Ministerstvo životního prostředí ČR, Kraj Vysočina, Nadace OKD, Český svaz ochránců přírody, Lesy České republiky, s. p., Operační program Životní prostředí, a další.

Poděkování: Donátorům a dárcům děkujeme za podpoření naší činnosti. Děkujeme všem členům a příznivcům, kteří se v roce 2011 podíleli na realizaci našich projektů a na ochraně a výzkumu ptáků a jejich lokalit na Vysočině.

Jihomoravská pobočka ČSO

Adresa pobočky: Lidická 25/27, 602 00 Brno, www.birdlife.cz/jmp.html

Územní působnost: Jihomoravský kraj + okresy Uherské Hradiště a Zlín

Počet členů k 31. 12. 2011: 175

Předseda: David Horal, **místopředseda:** Václav Beran, **jednatel:** Jan Sychra, **pokladník:** Libor Hort

Kromě účasti na celostátních programech začalo mapování ptáků města Brna, probíhaly 3 monitoringy související s kormoránem velkým (podzimní sčítání na rybnících, dohledávání a sčítání na zimních nocovištích, sledování hnízdní úspěšnosti hus velkých na lokalitách, kde je povolen odstřel kormoránů), monitoring hus v oblasti VDNM, ptákem roku JM pobočky byl rorýs obecný, byly zpracovány ornitologické inventarizační průzkumy vybraných EVL pro KÚ JMK a dalších lokalit.

Účast v několika desítkách správních řízení a v procesu projednávání záměrů výstavby větrných elektráren (EIA). Proběhlo mapování rorýsů ve městě Znojmě. Pokračovala spolupráce s firmou E.ON - vylišení nejrizikovějších tras vedení

VN z hlediska ochrany ptáků (zpracovány okresy Břeclav a Uherské Hradiště). Ve spolupráci s Pobočkou na Vysočině, AOPK ČR a firmami ČEZ a E.ON probíhal terénní monitoring účinnosti nového typu zabezpečovacích prvků na sloupech VN 22 a 35 kV.

Jarní víkendová terénní exkurze do CHKO Moravský kras.

Hospodaření:

Příjmy 518 tis. Kč

Výdaje 485 tis. Kč

Zisk 33 tis. Kč

Zajištění prostředků: Členské příspěvky a příspěvky na činnost, zakázky (inventarizační průzkumy a studie).

Poděkování: Ing. V. Gahurovi za sponzorský dar a všem aktivním členům za jejich práci pro pobočku.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Adresa pobočky: Bezručova 10, 750 02 Přerov 1, info@mos-cso.cz, www.mos-cso.cz

Územní působnost: Olomoucký kraj a okres Kroměříž (Zlínský kraj)

Počet členů k 31. 12. 2011: 192 (včetně skupin rodinných příslušníků v rámci rodinného členství)

Předseda: Jaroslav Koleček, j.kolecek@email.cz, **místopředseda:** Jiří Šafránek, mosprerov@seznam.cz

Pokračovali jsme v mapování hnízdišť rorýsů v Přerově, Olomouci, Hulíně a dalších městech. Členové se podílejí na kroužkování ptáků (významná spolupráce na akci Acrocephalus v CHKO Poodří) a aktivně se zapojují do dalších celostátních programů (faunistická databáze ČSO, JPSP, sčítání vodních ptáků aj.) včetně monitoringu ptačích oblastí a druhů Přílohy I Směrnice o ptácích. Uspořádali jsme Výzkumný terénní víkend v Hostýnských vrších a podíleli se na biologických hodnoceních různých lokalit. Odborné články i krátká sdělení jsou publikovány v odborném časopise Zprávy MOS, na jehož vydávání spolupracujeme.

Dalším rokem jsme úspěšně realizovali projekt na mapování a značení doupných a odumírajících stromů v Hostýnských vrších. Udržujeme a sledujeme úspěšně fungující hnízdní ostrůvky pro rybáky a vyvěsili jsme deset budek pro morčáky velké. Spolek se angažoval ve správních řízeních a v jednáních o ochraně hnízdišť rorýse obecného. Částkou 17 500 Kč jsme podpořili výkup pozemků v ornitologickém parku Josefovské louky.

Uspořádali jsme celkem 11 exkurzí, kterých se zúčastnilo 318 návštěvníků. Poskytovali jsme poradenství veřejnosti, provozovali a zrekonstruovali jsme webové stránky, OVIS – ornitologický vzájemný informační servis, facebookový profil a ptačí videokanal youtube. Zveřejnili jsme desítky novinových článků a tiskových zpráv. Další příspěvky byly zveřejněny na internetu či v televizním zpravodajství. Dvakrát ročně vydáváme členský informační zpravodaj Moudivláček.

Hospodaření:

Příjmy: 153 tis. Kč

Výdaje: 151 tis. Kč

Zisk: 2 tis. Kč

Zajištění prostředků: Členské příspěvky a dary, Statutární město Přerov, Český svaz ochránců přírody, Ministerstvo životního prostředí, Lesy ČR, Olomoucký kraj, Precheza, a.s.

Poděkování: Banan.cz, Českomoravský štěrč, Český rozhlas, Petr Tomáš (TOMPRES)

Slezská ornitologická společnost – pobočka ČSO

Adresa pobočky: Ostravské muzeum, Lechowiczova 4, 702 00 Ostrava, sos.cso@seznam.cz, www.birdlife.cz/sos.html

Územní působnost: Moravskoslezský kraj a okres Vsetín

Počet členů k 31. 12. 2011: 75

Předseda: Radim Petro, radimpetro@seznam.cz, **místopředseda:** Michal Jakubec, jakubec.vyskovice@seznam.cz,
jednatel: Patrik Molitor, patrik.molitor@seznam.cz, **hoospodář:** Martin Mandák, m.mandak@tiscali.cz

Činnost Slezské ornitologické společnosti byla v roce 2011 soustředěna především na Mezinárodní sčítání vodních ptáků, kroužkovací akci CES na Heřmanickém rybníku, odchytovou a kroužkovací akci Acrocephalus na Bartošovickém rybníku a JPSP. Patronátní skupiny pokračovaly ve své práci v IBA Poodří, Beskydy a Heřmanický stav – Odra – Poolzí. Výbor S.O.S. vydal svá stanoviska k neoprávněnému zásahu do hnízdišť rorýsa obecného (10 stížností, celkem 25 č. p.), celoplošnému kosení luk (biotop chřástala polního) v PR Koutské a Zábřežské louky či k plánovanému odstřelu volavky popelavé v CHKO Poodří. Dále výbor S.O.S. zpracoval 34 posudků k výskytu ptáků na budovách, posudky ke kácení dřevin v Č. Těšíně a Ostravě, ošetření dřeviny v Hlučíně a výběru náhradní lokality čápa bílého.

Pobočka nadále pokračovala v ochranářských činnostech v okruhu své územní působnosti. Mimo jiné se zabývala trvalým kácením pobřežní zóny řeky Ostravice, ohrožením hnízdiště vodouše rudonohého výsadbou dřevin v okolí Heřmanického rybníka nebo vykácením starých dubů na území Lazecké remízy. Pobočka rovněž započala ornitologický průzkum části Osoblažského výběžku z důvodu plánované výstavby větrných elektráren.

Členové pobočky uspořádali v roce 2011 Vítaní ptačího zpěvu nebo Evropský festival ptactva na několika místech Ms kraje. Pod záštitou řady členů pak nadále probíhala osvěta žáků základních a středních škol. Tradičně vyšel časopis S.O.S. Acrocephalus (26/2011).

Hospodaření:

Příjmy: 127 tis. Kč

Výdaje: 142 tis. Kč

Ztráta: -13 tis. Kč

Zajištění prostředků: Členské příspěvky, dary, zakázky, drobná hospodářská činnost.

Faunistická komise České společnosti ornitologické (FK ČSO)

Kontaktní adresa: Jiří Horáček, Na Okruhu 385, 142 00 Praha 4, horac.lvl@volny.cz, fkco.cz

Cíl činnosti: Průběžně posuzovat, schvalovat a registrovat výskyt vybraných druhů ptáků na území ČR. Vytvářet a aktualizovat platný seznam druhů ptáků ČR včetně revize historických údajů. Vydávat doporučení k užívání vědeckého názvosloví ptáků ČR (resp. západního Palearktu) a k aktualizacím názvosloví českého.

Počet členů: 7

Předseda: Jiří Horáček, **jednatel:** Martin Vavřík

Členové: Jaroslav Cepák, David Heyrovský, Miroslav Jelínek, Jaroslav Šimek, Jiří Šírek

V Sylvii byla publikována Výroční zpráva FK ČSO za rok 2010, průběžně jsou na webu komise doplňována a aktualizována došlá hlášení. Předseda FK a jednatel jsou v kontaktu se členy zahraničních komisí i s autory chystaných publikací s faunistickým zaměřením a dle potřeby a možností jim poskytují údaje o výskytu posuzovaných druhů v ČR.

Na webových stránkách komise je k dispozici průběžně aktualizovaný přehled výskytu všech posuzovaných i registrovaných druhů. V březnu 2011 proběhlo v Kojetíně pravidelné výroční jednání komise.

Zajištění prostředků: Vlastní zdroje.

Skupina pro výzkum a ochranu bahňáků v ČR (SVOB)

Kontaktní adresa: Vojtěch Kubelka, kubelkav@gmail.com, www.svobcsowz.cz

Cíl činnosti: Dlouhodobým cílem SVOB je přispět co nejvíce k ochraně, výzkumu a popularizaci bahňáků zejména na území ČR. A to konkrétně následujícími hlavními aktivitami: sběr faunistických údajů, projekty pro jednotlivé druhy, praktická ochrana druhů a jejich prostředí, kroužkování, vycházky a přednášky pro veřejnost, propagace skupiny.

Počet členů k 31.12.2011: 43

Čestný předseda: Pavel Žďárek

Koordinátor: Vojtěch Kubelka, **zástupce koordinátora:** Jan Havlíček, **člen výboru:** Michal Pakandl

Další sběr faunistických údajů do databáze, již přes 18 000 údajů. Pokračování v projektech: přilet a průtah bahňáků, čejkování na Písecku a Českobudějovicku, přímá ochrana hnízd a hnízdišť bahňáků (zejména čejka chocholatá), další drobnější členské projekty. Aktivní účast s ústní prezentací na zářijové mezinárodní bahňákařské konferenci ve skotském Strahtpefferu, aktivní účast členů SVOB na podzimní celostátní konferenci v Mikulově. Vydání zpravodaje Vanellus 6 v novější a reprezentativnější podobě, pořádání členské schůze a terénní exkurze SVOB, propagace SVOB na pobočkových schůzích ČSO a na akcích pro veřejnost.

Zajištění prostředků: Vlastní zdroje.

Skupina na výzkum a ochranu dravců a sov (SVODAS)

Kontaktní adresa: Bedřich Landsfeld, info@sovds.info, www.birdlife.cz/sovds.html

Cíl činnosti skupiny: Zajišťovat monitoring, ochranu a výzkum dravců a sov na území České republiky.

Počet členů k 31.12.2011: 112

Vedoucí skupiny: Bedřich Landsfeld, **zástupce vedoucího:** Tomáš Bělka

Skupina monitoruje populace dravců a sov na území ČR a to buď celoplošně u méně početných druhů nebo na vybraných studijních plochách u četnějších druhů s dlouhodobým cílem zachytit populační trendy jednotlivých druhů. V roce 2011 pokračovalo shromažďování dat k jednotlivým druhům, vydalo se další číslo Zpravodaje SOVDS (v elektronické podobě), kde se prezentují základní souhrny výsledků skupiny. Nadále se sledovala hnízdní biologie, potravní nároky či otázky migrace, realizovala se ochranná opatření především formou pravidelného vyvěšování a kontrol budek pro dutinové hnízdiče, ochrany obsazených lokalit apod.

Zajištění prostředků: Soukromé zdroje členů skupiny.

Poděkování patří především všem aktivním členům, kteří zasláním svých výsledků naplňují poslání naší skupiny.

Skupina pro výzkum a ochranu jeřába popelavého v ČR

Kontaktní adresa: Petr Lumpe, Regionální muzeum Mělník, nám. Míru 54, 276 01 Mělník, www.birdlife.cz/jerab.html

Cíl činnosti skupiny: Sledovat populační dynamiku jeřába popelavého na území ČR monitorováním jednotlivých hnízd a hnízdních lokalit. Rozšiřovat znalosti z oblasti bionomie, ekologie a etologie jeřába v ČR.

Počet členů k 31.12.2011: 28

Vedoucí: Petr Lumpe, Miroslav Honců, Markéta Ticháčková

Skupina se zabývá dlouhodobým monitorováním hnízdních (včetně nedoložených) lokalit a vývojem početnosti jeřábů na území ČR. Detailněji je sledována jádrová českolipská populace. Provádí se kroužkování mláďat barevnými kroužky

německé výroby s národním kódem bílá-červená-bílá na levé noze a individuálním kódem na pravé – vždy nad kolenním kloubem. V loňském roce tak byla označena 2 mláďata, obě byla úspěšně vyvedena a jsou od nich již zpětná hlášení. Pro rychlé a přehledné zpracování zpětných hlášení v Evropě byla navázána spolupráce s německou pracovní skupinou Kranichschutz Deutschland, která v rámci projektu iCORA umožňuje prakticky okamžité vyhodnocení odečtu barevných kroužků.

Jeřáb je v našich podmínkách poměrně nekonfliktní pták, proto se skupina zaměřuje především na sledování stavu hnízdišť.

V roce 2011 se dva členové, P. Lumpe a M. Ticháčková, zúčastnili mezinárodní konference Cranes of Palearctic: biology, conservation, management (in memory to Academic Peter Simon Pallas), 10.-15. 10. 2011, Volgograd, Rusko, s příspěvky: „Common Crane (*Grus grus*) habitats on the southwestern border of its distribution area“ a „Cranes in the Czech landscape“.

Zajištění prostředků: Soukromé zdroje členů skupiny.

Skupina pro výzkum tuhýkovitých

Kontaktní adresa: Vladimír Holáň, Renoirova 619, 152 00 Praha 5, 604 821 965, holan@img.cas.cz, lanius.wz.cz

Cíl činnosti skupiny: Výzkum hnízdní bionomie tuhýkovitých a sledování změn v počtu hnízdních populací.

Počet členů k 31.12.2011: 14

Vedoucí: Vladimír Holáň

Již 17. rokem probíhal monitoring hnízdních populací tuhýka obecného a tuhýka šedého ve 14 vybraných lokalitách v různých oblastech ČR. Ve sledovaných územích byla sbírána fenologická data, sledována úspěšnost hnízdění, počty mláďat na hnízdech a hlavně byly hodnoceny dlouhodobé trendy v počtu hnízdících párů. Členové skupiny v roce 2011 okroužkovali 404 mláďat a 69 dospělých tuhýků obecných.

Zajištění prostředků: Soukromé zdroje členů skupiny.

Pracovní skupina pro výzkum vrabce domácího a dalších synantropních ptáků

Kontaktní adresa: Jan Havlíček, Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta, Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice, JendaHavlicek@seznam.cz, 721 429 652, skype: jendahavlicek

Cíl činnosti skupiny: Přinést poznatky o hnízdní biologii, zimování vrabce domácího, vrabce polního, hrdličky zahradní a dalších vybraných synantropních druhů ptáků, zjistit variabilitu početnosti a biotopy obývané těmito druhy v závislosti na změnách v krajině, zemědělském hospodaření, zástavbě a změnách klimatu. Ukázat možné příčiny úbytku synantropních ptáků.

Počet spolupracovníků k 31. 12. 2011: 15

Vedoucí: Jan Havlíček

V r. 2011 opět proběhlo zimní i letní sčítání vrabce domácího, vrabce polního, hrdličky zahradní a dalších vybraných synantropních druhů ptáků.

Projekt byl propagován na schůzích JOK i jiných poboček, výzvy ke spolupráci ve Zprávách ČSO a na webových stránkách.

Zdroje financí: Soukromé zdroje členů skupiny.

Poděkování patří všem aktivním účastníkům sčítání, kteří obětují především svůj volný čas i nemalé finanční prostředky.

Hospodaření ČSO v roce 2011

ČSO je účetní jednotkou účtující v podvojném účetnictví. Účetní jednotka uzavírá k 31. prosinci příslušného roku účetní knihy a sestavuje účetní závěrku. Účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisků a ztrát a příloha.

Rozvaha k 31. prosinci 2011

Aktiva:	7 398 078,23 Kč	Pasiva:	6 978 110,22 Kč	Rozdíl:	419 968,01 Kč
---------	-----------------	---------	-----------------	---------	---------------

Výkaz zisků a ztrát k 31. prosinci 2011:

Náklady:	5 424 392,33 Kč	Výnosy:	5 844 360,34 Kč	Zisk:	419 968,01 Kč
----------	-----------------	---------	-----------------	-------	---------------

Kladný hospodářský výsledek bude použit ke krytí případných ztrát v dalších letech.

Vybrané položky příjmové stránky rozpočtu

Členské příspěvky	772 tis. Kč
Dary	319 tis. Kč
Tržby za služby	3 863 tis. Kč
Tržby za zboží	219 tis. Kč
Granty	1 743 tis. Kč
Dotace	791 tis. Kč

Vybrané položky výdajové stránky rozpočtu

Mzdové náklady	3 145 tis. Kč
Materiál a energie	39 tis. Kč
Cestovné	80 tis. Kč
Služby	1 879 tis. Kč
Náklady na reprezentaci	1 tis. Kč
Příspěvky pobočkám a BirdLife Int.	93 tis. Kč
Účelově vázané výdaje (granty a dary)	4 127 tis. Kč
Ostatní náklady	167 tis. Kč

Poděkování

Česká společnost ornitologická děkuje všem členům za jejich pomoc k rozvoji poznání a k ochraně ptactva. Zvláštní poděkování patří představitelům poboček, spolupracovníkům výzkumných programů, členům patronátních skupin ptačích oblastí, členům pracovních skupin, členům redakčních rad Ptačího světa, Sylvie a webu ČSO a všem dalším, kteří dobrovolnou prací ve svém volném čase přispěli k naplňování cílů ČSO v roce 2011. Poděkování náleží i autorům často vyžádaných, ale nehonoraných článků v Ptačím světě a všem fotografům, kteří poskytují zdarma své fotografie pro naplňování poslání ČSO.

Poděkování patří i všem organizacím, které s ČSO v uplynulém roce spolupracovaly, ať již jako dodavatelé, partneři, dárci či odběratelé služeb. Za všechny jmenujme alespoň Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR, Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, britskou Královskou společnost na ochranu ptáků, německou Spolkovou nadaci pro životní prostředí, Magistrát hlavního města Prahy, CEMEX Czech Republic, k.s., Daphne – Institut aplikované ekologie, sdružení Ametyst, Národní muzeum či Fakultu životního prostředí České zemědělské univerzity.

Zvláštní poděkování zasluží všichni individuální dárci, kteří na činnost ČSO přispěli celkovou částkou přes 375 tis. Kč. Z toho téměř 250 tis. Kč tvořily příspěvky na Josefovské louky.

Částkou 10 000 Kč a více přispěli:

Tomáš Grim, Tomáš Bělka, Anna Sehnalová, Markéta Miltová, rodina Bendova, Peter Adamík, Václav Stejskal

Částkou 5 000 – 9 999 Kč přispěli:

Adam Berger – Autovrakoviště Lubno, s.r.o., Oldřich Bušek, Miroslav Dusík, Jan Kořista, Jan Křivský, Tomáš Mandys – 2P plus s.r.o., Petr Molík, Jan Procházka, Jana Škorpilová, Petr Šmilauer, Pavel Volf

Částkou 2 500 – 4 999 Kč přispěli:

Irena Čiháková, Ivo Koudelka, Vlastimil Mandík, Lenka Novotná, Petr Petrák, Barbora Sučeká, Filip Šabat, Martina Tichaiová, Jiřina Tomsová, Jaromír Veselý, Martin Veselý, Michal Vinkler, Miroslav Zítek

Částkou 1 000 – 2 499 Kč přispěli:

Tomáš Antal, Václav Beran, Tomáš Brinke, Jiří Flousek, Václav Hasch, Zuzana Homutová, Vilém Hrdlička, Josef Hronovský, Jindřich Jäger, Jaroslav Koleček, Petr Kolka, Vlastislav Kopáček, Veronika Korittová, Edita Kremláčková, Jan Křivánek, Hana Kubíková, Hana Librová, Marie Lipoldová, Vilém Nikl, Lucie Nová, Jiří Panzner, Radek Petr, Karel Plachta, Martin Poštulka, Marie Richterová, Alena Rohelová, Ludmila Rutter, Pavel Shromáždil, Vladislava Sládečková, Jan Smola, Veronika Součková, Jana Svobodová, Ludmila Šmídová, Ladislav Vachout, Hana Vlčková, Adolf Werner, Jiří Zajíc, Michal Zavadil

Částkou 500 – 999 Kč přispěli:

Barbora Čechtíková, Ondřej Dušek, Jarmila Fiurášková, Jaroslav Hanák, Dagmar Hyková, Jan Chodora, Hana Jančaříková, Zdeňka Jelínková, Irena Kadeřábková, Hana Koblížková, Bohuslava Kolmanová, Miroslav Kubišta, Lutz Lengwinat, Jiří Lissek, František Marec, Eva Marklová, Zdeněk Mařík, Daniela Nádvorníková, Marta Němcová, Lubor Nováček, Jiří Novák,

Lubomír Peterka, Radim Petro, Libor Praus, Iva Procházková, Ladislav Říha, Vladimír Říha, Libuše Sobotková, Věra Soukupová, Vladimír Šimek, Jiří Šírek, Libor Švec, Jaroslav Vlk, Otakar Závalský, Tomáš Zimmer, Václav Zuska, Jan Zvoník

Částkou 100 – 499 Kč přispěli:

Josef Aschenbrenner, Jiří Barták, Natálie Bechtinová, Ludmila Bělánková, Antonín Bretšnajdr, Jan Brchel, Jan Buchta, Miloš Calda, Alena Drvotová, František Eidelpes, Josef Fuksa, Pavel Gajda, Libuše Greplová, Jan Hagara, Jan Havlíček, Josef Heryán, Hana Hubáčková, Miloš Chaloupka, Pavel Jakeš, Miroslav Janeček, Pavel Kolařík, Renata Košťálová, Monika Kotrbáčková, Petr Kovář, Rudolf Linhart, Helena Lorencová, Miluše Lukešová, Milan Maceček, Eva Macková, Jan Martinek, Miloslav Marvan, Karel Maton, Vojtěch Milata, Václav Miller, Milan Nedoma, David Oškera, Ivo Otáhal, Alena Ovsenáková, Daniela Ožanová, Karel Pelikán, Jiří Pokorný, Jindřich Poříz, Jiří Reif, Jiří Růžička, Karla Řeháčková, Jaroslav Řehák, Pavel Řepa, Ondřej Sedláček, Jana Skumancová, František Steinz, Josef Suchý, Jaroslav Sup, Přemysl Svoboda, Václav Šena, Radim Ševčík, Libor Ševčík, Jaroslav Škopek, Oldřich Šreibr, Otto Štefánek, Otto Tichai, Jiří Tláškal, Věra Tomanová, František Urban, Luboš Vaněk, Štěpán Vavruch, Božena Veitová, Jiří Veselý, Jaroslav Vild, Jan Žďárek

Částkou pod 100 Kč přispěli:

Petr Bultas, Daniela Činátlová, Miroslav Doležal, Vladimír Hofman, Zdenka Klepetková, Věra Kudláková, Blanka Martinová, Rudolf Požár, Karel Stuchlík, Vlastimil Vencel, Zdeněk Volf